

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tercihlerini Etkileyen Etmenler İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Mustafa KAHYAOĞLU¹, Halit KIRIKTAŞ²

¹Doç.Dr, Siirt Üniversitesi, mustafa.kahyaoglu56@gmail.com

²Arş.Gör. Dokuş Eylül Üniversitesi, halit58yyu@hotmail.com

Geliş Tarihi/Received: 20.02.2017

Kabul Tarihi/Accepted: 17.11.2017

e-Yayın/e-Printed: 31.12.2017

DOI: <http://dx.doi.org/10.14582/DUZGEF.1825>

ÖZ

Bu çalışmada, Fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde bir çalışma olup araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 Eğitim ve Öğretim yılında Türkiye’de yer alan iki Devlet Üniversitenin (Dokuz Eylül Üniversitesi ve Siirt Üniversitesi) Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi öğretmenliği programında öğrenim gören toplam 306 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi, Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlerden kendi yeteneğim ($r=,55$; $p<,05$), medya aracılığıyla edindiğim bilgiler ($r=,39$; $p<,05$), öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yeri ve değeri ($r=,21$; $p<,05$) ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Buna göre fen bilgisi öğretmen adaylarının eğitim fakültelerine gelmeden önce öğretmenlik mesleği ile ilgili kendi yeteneklerinin farkında olması öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumların geliştirilmesinde önemli olduğu söylenebilir. Ayrıca yapılan çalışmada, fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile mesleğe yönelik tutumlarının geliştirilmesi tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki tercih, öğretmen adayı, öğretmenlik mesleği, tutum

Determination the Relationship between Science Teaching Candidates’ The Factors that Affecting of Selecting Profession and Attitudes towards Teaching Professions

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the relationship between the factories that effects of selecting profession of science teaching candidates and their attitude towards professions. In this study, correlative survey method which is one of the methods of quantitative research design was used. Sample of study comprise of 306 elementary science teaching candidates who study science teaching department in Siirt University and Nine September University 2014-2015 academic year. A three-part questionnaire was used as a data collection tool. To analyze the results, arithmetic mean, standart deviation as descriptive statistics and t-testi, pearson moment correlation coefficient, regression analysis techiques were applied. As a results of the research, is to determine that there is a significant positive relationship between my own talents ($r=,554$; $p<,05$), I receive information though media ($r=,393$; $p<,05$), the place and value of teaching profession in society ($r=,213$; $p<,05$) elementary science teaching candidates’ factors that affecting of profession choice and attitudes towards professions. In addition, results are discussed with respect to improving sciences teaching candidates’ factors that effects of selecting profession and attitudes towards teaching professions

Keywords: Profession choice, teacher candidate, attitude

1. GİRİŞ

Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan etkenlerin incelenmesi, hem fen eğitimi alanında öğretmen yetiştiren kurumların planlanmasında hem de öğretmenlik mesleği başarılarının incelenmesi açısından önemlidir. Gelişmiş ülkeler kendi insan gücü kaynaklarını planlarken bireylerin mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlerin belirlenmesi noktasında özellikle durmaktadır

(Bozdağ, Aydın ve Yıldırım, 2007). Alan yazını incelendiğinde Türkiye’de de son zamanlarda mesleki tercihler konusunda birçok çalışmanın yapıldığı görülmektedir (Anılan ve Anılan, 2014; Atlı, 2016; Buldur ve Bursal, 2015; Kılcan, Keçe ve Kılınç, 2014; Köroğlu, 2014; Sezek, Zorlu ve Zorlu, 2015; Vurucu, 2010).

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre meslek; “*belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş ya da uğraş*” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2016). Diğer bir ifade ile meslek, bireyin yaşamını sürdürmesi için yaptığı ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Yanikkerem, Altıparma ve Karadeniz, 2004). Buna göre meslek, bir bireyin toplumda saygı görmesini sağlayan en önemli etmenlerden biri olup aynı zamanda bireyin sosyalleşmesini sağlayan ortamlar dizisidir (Anılan ve Anılan, 2014). Bireyin toplumda işe yaradığı duygusunu oluşturmaktadır (Kuzgun, 2003). Bu sebeple meslek tercihi, bireylerin tüm yaşamını etkileyen oldukça zor ve karmaşık bir durumdur. Bir bireyin mesleki tercihi o bireyin meslekleri çeşitli yönleriyle değerlendirip bir mesleğe yönelmek için karar verme süreci olarak tanımlanmaktadır (Tuzcuoğlu, 1994). Bununla birlikte meslek tercihinde deneyimler, rol modeller, ilgi alanları, ihtiyaçlar ve kişilik özellikleri önemlidir (Onur, 2004).

Yapılan çalışmalar sonucunda bireylerin mesleki tercihlerini nasıl yaptıklarıyla ilgili birçok kuramın geliştirildiği görülmektedir. Roe’nin ihtiyaç kuramı, Holland’ın tipolojik yaklaşım kuramı, Ginzberg ve arkadaşlarının süreç kuramı ve Super’in kavramsal model kuramı bunlardan bazılarıdır. Roe (1986)’nin ihtiyaç kuramına göre mesleki tercih bireyin ihtiyaçlarını karşılamak üzere seçilir. Bu sebeple mesleki tercihte insanların ilgi ve ihtiyaçları oldukça önemlidir. Holland (1973)’in tipolojik yaklaşım kuramına göre ise mesleki tercih, bireylerin mesleğin gerektirdiği etkinlikler ile kişilik dinamiği arasındaki ilişkiye bağlıdır. Ginzberg ve ark. (1970)’nin süreç kuramına göre ise mesleki tercihlerin anlık bir karar olmayıp çocukluktan ergenliğe kadar uzanan geri dönülmez bir gelişim süreci olduğunu belirtmektedir. Super (1968)’in kavramsal model kuramına göre ise mesleki tercih bireyin belli bir gelişim süreci içerisinde kendi benlik tasarımının bir mesleğe yansımasıdır (akt:Yeşilyaprak, 1995). Bu durumda bireylerin mesleki tercihlerinin birçok etmene bağlı olduğu görülmektedir. Aynı durum öğretmenlik mesleği tercihi içinde geçerlidir. Öğretmenlik mesleği, bir ülkenin insan gücü kaynağının niteliğini artırmadaki rolü dikkate alındığında tesadüflere bırakılmayacak kadar önemli bir durumdur. Bu sebeple öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesinde etkili olan etmenlerin sürekli incelenip değerlendirilmesi gerekmektedir.

Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesi ile ilgili yapılan alan yazınları incelendiğinde, Bursal ve Buldur (2016) öğretmenlik mesleği tercihlerinde en fazla özgeci (sosyal açıdan faydalı olma, çocuklar ve topluma katkıda bulunma isteği gibi) etmenin etkili olduğunu belirtmişlerdir. Yılmaz ve Doğan (2015) ise öğretmen adaylarının mesleki tercihinde en önemli etkenin kişilik özellikleri olduğunu belirtmişlerdir. Sara ve Kocabaş (2012) ise öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tercihlerinde mesleğin kendilerine uygun olmasının etkili olduğunu belirtmiştir. Özsoy ve ark. (2010) ise yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tercihlerinde üniversite giriş sınavından aldıkları puanın etkili olduğunu belirtmişlerdir. Çermik, Doğan ve Şahin (2010) ise öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde çıkarıcı, dışsal, içsel ve özgeci etmenlerin etkili olduğunu ayrıca cinsiyetin ve sosyoekonomik düzeyin de öğretmenlik mesleği tercihinde etkili olduğunu belirtmişlerdir. Boz ve Boz (2008) ise öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde lise yıllarındaki öğretmenlerinin anlamlı bir etkisinin olduğunu belirtmişlerdir.

Bununla birlikte öğretmenlerin mesleğin gerekliliklerini yerine getirmelerinin ön koşullarından birinin de öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları olduğunu belirtmektedir (Özbek, 2007). Psikolojik bir değişken olarak davranışların en önemli yordayıcısı olan tutumlar, bireyi insanlar, nesnelere ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermesini sağlayan öğrenilmiş eğilimleridir (Demirel, 2003). Diğer bir ifade ile tutumlar, bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan eğilimleri olarak tanımlanmaktadır (Kağıtçıbaşı, 2010). Öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu veya olumsuz tutumlar mesleğe yönelik performansı ve başarıyı olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sebeple Özbek, Kahyaoğlu ve Özgen (2007) öğretmenlik mesleğini tercih eden öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının incelenmesinin önemli olduğunu belirtmişlerdir. Alan yazınları incelendiğinde, Türkiye’de

öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar üzerine birçok çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Bulut (2009) tarafından yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğunu ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği belirtilmiştir. Üstüner, Demirtaş ve Cömert (2009) ise yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet, öğrenim gördükleri bölüm, yaşadıkları yer ve ailenin sosyoekonomik düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar gösterdiğini belirtmişlerdir. Buna karşın Açışlı ve Kolomuç (2012) tarafından yapılan benzer çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve mezun olunan lise türüne göre anlamlı farklılık göstermediği belirtilmiştir. Yine yapılan benzer bir çalışmada, Doğan ve Çoban (2009) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasında düşük düzeyde negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirtmişlerdir. Pehlivan (2010) ise öğretmen adaylarının fiziksel benlik algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirtmiştir. Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) öğretmen adaylarının özyeterlilik algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirtmişlerdir. Büten ve Özaydın (2013) ise yaptığı çalışmada, öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlilik inançlarının lisans eğitimi süresinde anlamlı düzeyde arttığını, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların ise anlamlı düzeyde değişmediğini belirtmişlerdir. Ayık ve Ataş (2014) ise yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasında pozitif yönde, orta düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirtmişlerdir.

Bu araştırma fen bilgisi öğretmen adaylarının gelecekte üstlenecekleri sorumluluk ve toplumsal beklentiler dikkate alındığında öğretmenlik mesleği tercihinde etkili olan etmenler ile mesleğe yönelik tutumlar arasındaki ilişkilerin ortaya konulup değerlendirilmesi ve öğretmen yetiştiren kurumlara gelecek fen bilgisi öğretmen adaylarının seçimine katkı sunması beklenmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerini etkileyen etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- Fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında bir ilişki var mıdır?
- 2- Fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı bir yordayıcısı mıdır?
- 3- Fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel araştırma yaklaşımı çerçevesinde ilişkisel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. İlişkisel tarama, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasındaki değişimin varlığını ve/veya derecesini ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma modelidir (Karasar, 2013). Araştırmanın bağımlı değişkenini fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları oluştururken bağımsız değişkenlerini ise öğretmenlik mesleği tercihinde etkili olan etmenler oluşturmaktadır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2014-2015 Eğitim ve Öğretim yılında Türkiye’de yer alan iki Devlet Üniversitesinin (Dokuz Eylül Üniversitesi ve Siirt Üniversitesi) Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği programında öğrenim gören 306 öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, basit seçkisiz örnekleme yöntemine göre belirlenmiş olup araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 199’u (%65) erkek ve 107’si (%35) kızlardan oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak üç bölümden oluşan bir anket form kullanılmıştır. Birinci bölümde öğretmen adayının kişilik özellikleri, ikinci bölümde öğretmenlik mesleği tercihlerinde etkili olan etmenlere ilişkin maddeler ve üçüncü bölümde ise öğretmenlik mesleğine yönelik tutum maddeleri yer almaktadır.

Öğretmenlik mesleği tercihinde etkili olan etmenlere ilişkin ölçek maddeleri oluştururken amaca uygun ilgili alan yazınları incelenerek (Anıl ve Anıl, 2014; Eret-Orhan ve Ok, 2014; Kıyak, 2006; Övet, 2006; Sezek, Zorlu ve Zorlu, 2015) on beş maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Ölçekte yer alan maddeler beşli likert tipi (5=tamamen etkili, 4=etkili, 3=biraz etkili, 2=çok az etkili, 1=hiç etkisi yok) şeklinde derecelendirilmiştir. Hazırlanan ölçek maddelerinin içerik ve kapsam geçerliliği hakkında uzman görüşleri alınmıştır. Ayrıca ölçeğin okunabilirliği, açık ve anlaşılır olup olmadığını belirlemek için otuz öğretmen adayına ön uygulama yapılmıştır. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra hazırlanan ölçek toplam 306 öğretmen adayına uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bunun için verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett testi uygulanmıştır. KMO değeri .73 ve Barlett testi ise $X^2=689,600$; $p<.000$ anlamlı olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin faktör yükü analizi sonuçlarına ilişkin bulgular incelendiğinde, ölçekte yer alan maddelere ait faktör yük değerlerinin .502 ile .792 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Büyüköztürk (2007) faktör yükü değeri 0.45 ve üzeri olan maddelerin sonraki analiz sürecine dâhil edilebileceğini belirtmektedir. Yapılan çalışmada faktör yük değeri .45'ten küçük olan beş madde ölçekten çıkartılarak on maddeye indirgenmiştir. Faktör yükü analizinde özdeğeri birden büyük olan üç faktörün olduğu belirlenmiştir. Faktörlerin özdeğerleri 3.16, 1,48 ve 1.24 olarak tespit edilmiştir. Ölçek toplam varyansın %67,7'sini açıklamaktadır. Tüm ölçeğin Cronbach alfa iç güvenilirlik değeri .74 olarak hesaplanmış ve güvenilir olduğu kanıtına varılmıştır.

Araştırmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek için Üstüner (2006) tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılarak geliştirilen "*öğretmenlik mesleği tutum ölçeği*" kullanılmıştır. Ölçek beşli likert tipi (5=tamamen katılıyorum, 4=çoğunlukla katılıyorum, 3=orta düzeyde katılıyorum, 2=kısmen katılıyorum, 1=hiç katılmıyorum) şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek tek boyutlu olup ölçekte 10 madde olumsuz (örnek madde: öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum) ve 24 madde olumlu (örnek madde: öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracığına inanıyorum) olmak üzere toplam 34 madde yer almaktadır. Yapmış olduğumuz çalışmada tüm ölçeğin Cronbach alfa iç güvenilirlik katsayısı .94 olarak tespit edilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada, öğretmen adaylarının mesleki tercihlerini etkileyen etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek için Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ve öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yordama gücünü belirlemek içinde çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenlerine mesleki tercihlerini etkileyen etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için t-testi analizi yapılmıştır. Veriler SPSS 20.0 istatistiksel paket programında çözümlenmiş ve anlamlılık düzeyi .05 olarak değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR

Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tercihinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına yönelik betimsel istatistikler ve korelasyon değerleri tablo-1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Fen bilgisi öğretmen adaylarının bağımlı ve bağımsız değişkenlere ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve korelasyon değerleri

Değişkenler	$\bar{x}$	SS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1 Kendi yeteneğim	3,36	1,22	1	-.15**	,30**	,24**	,18**	,18**	,14**	,35**	,38**	,10**	,55**
2 Üniversite giriş sınavından aldığım puan	3,22	1,34		1	,13**	,10*	,08*	,25**	,27**	-,04*	,07*	,03*	-,21**
3 Medya (TV, gazete, dergi, internet vs.) aracılığıyla edindiğim bilgiler	3,14	1,26			1	,25**	,24**	,43**	,32**	,25**	,47**	,18**	,39**
4 Annemin düşünce ve önerileri	2,89	1,37				1	,60**	,23**	,25**	,29**	,26**	,41**	,19**
5 Babamın düşünce ve önerileri	2,84	1,34					1	,26**	,29**	,25**	,17**	,45**	,20**
6 Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve yaşam şartları	2,82	1,26						1	,58**	,17**	,37**	,15**	,21*
7 Ailemin sosyoekonomik durumu	2,55	1,34							1	,22**	,27**	,16**	,09*
8 Arkadaşlarımın düşünce ve önerileri	2,51	1,26								1	,12**	,39**	,20**
9 Mesleğin toplumdaki yeri ve değeri	2,42	1,31									1	,13**	,21**
10 Akralarımın düşünce ve önerileri	2,28	1,31										1	,16*
11 Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum	3,18	,40											1

*p>0,05; **p<0,05

Tablo-1’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlere ilişkin aritmetik ortalama puanları incelendiğinde, en yüksek puanın 3,36 ile kendi yeteneği olduğunu bunu sırayla üniversite sınavından aldığı puan (3,22) ve medya aracılığıyla edindiği bilgiler (3,14) şeklinde olduğu belirlenmiştir. Buna karşın öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde en düşük aritmetik ortalamanın ise akrabalarının düşünce ve önerileri (2,28) şeklinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına ilişkin aritmetik ortalama puanları incelendiğinde ise 3,18 ile orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelendiğinde ise kendi yeteneği ($r=,554$ $p<,05$), medya aracılığıyla edindiği bilgiler ($r=,39$; $p<,05$), öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yeri ve değeri ($r=,21$; $p<,05$), arkadaşlarının düşünce ve önerileri ($r=,20$; $p<,05$), babamın düşünce ve önerileri ($r=,20$; $p<,05$), annemin düşünce ve önerileri ($r=,19$; $p<,05$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar ile üniversite giriş sınavından aldığı puanları arasında ($r=,21$; $p<,05$) ise negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili etmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları yordamaya ilişkin çoklu doğrusal regresyon analizi sonuçları tablo-2’de verilmiştir.

Tablo 2. Fen bilgisi öğretmen adaylarının bağımlı değişkeni yordamaya ilişkin regresyon analizi sonuçları

Değişken	B	Sh	β	t	P
Sabit	2,820	,147		19,233	,000
Kendi yeteneğim	,234	,031	,409	7,505	,000
Medya (TV, gazete, dergi, internet vs.) aracılığıyla edindiğim bilgiler	,131	,030	,237	4,368	,000
Üniversite giriş sınavından aldığım puan	-,081	,026	-,156	-3,133	,002
Babamın düşünce ve önerileri	,079	,032	,152	2,491	,013
Ailemin sosyoekonomik durumu ve yaşam şartları	-,056	,030	-,108	-1,841	,067
Mesleğin toplumdaki yeri ve değeri	,026	,027	,049	,966	,335
Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve yaşam şartları	,019	,033	,035	,583	,561
Akrabalarımın düşünce ve önerileri	-,035	,030	-,066	-1,177	,240
Arkadaşlarımın düşünce ve önerileri	,009	,030	,017	,308	,758
Annemin düşünce ve önerileri	-,009	,031	-,017	-,288	,773

F= 18,450; p<.000; R= ,623; R²= ,388

Tablo-2’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar arasında anlamlı bir ilişkinin ($R=,623$; $p<,01$) olduğu belirlenmiştir. Bu yordayıcı değişkenler öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlara ilişkin varyansının %38,8’ini açıklamaktadır. Kendi yeteneğim ($\beta=,409$; $p<,01$), medya (TV, gazete, dergi, internet v.s) aracılığıyla edindiğim bilgiler ($\beta=,237$; $p<,01$), üniversite giriş sınavından aldığım puan ($\beta=,156$; $p<,05$), babamın düşünce ve önerileri ($\beta=,152$; $p<,05$) öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların anlamlı yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın ailenin sosyoekonomik durumu ve yaşam şartları ($\beta=,108$; $p>,05$), mesleğin toplumdaki yeri ve değeri ($\beta=,049$;

$p>.05$), ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve yaşam şartları ($\beta=.035$; $p>.05$), akrabaların düşünce ve önerileri ($\beta=.066$; $p>.05$), arkadaşlarının düşünce ve önerileri ($\beta=.017$; $p>.05$), annemin düşünce ve önerileri ($\beta=.017$; $p>.05$) ise öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların anlamlı düzeyde yordamadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki tercihinde etkili olan etmenlerin cinsiyet değişkenine yönelik t-testi analizi sonuçları tablo-3'de verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen adaylarının mesleki tercihinde etkili olan etmenlerin cinsiyet değişkenine yönelik t-testi analizi sonuçları

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t
Kendi yeteneğim	Erkek	199	3,49	1,18	2,786**
	Kız	107	3,09	1,24	
Annemin düşünce ve önerileri	Erkek	199	3,08	1,33	3,421**
	Kız	107	2,53	1,36	
Babamın düşünce ve önerileri	Erkek	199	3,05	1,32	3,749**
	Kız	107	2,45	1,31	
Medya (TV, gazete, dergi, internet vs.) aracılığıyla edindiğim bilgiler	Erkek	199	3,21	1,25	1,432*
	Kız	107	3,00	1,26	
Ailemin sosyoekonomik durumu ve yaşam şartları	Erkek	199	2,59	1,37	,752*
	Kız	107	2,47	1,28	
Üniversite giriş sınavından aldığı puan	Erkek	199	3,19	1,26	-,555*
	Kız	107	3,28	1,47	
Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve yaşam şartları	Erkek	199	2,85	1,28	,675*
	Kız	107	2,75	1,21	
Arkadaşlarının düşünce ve önerileri	Erkek	199	2,51	1,29	,115*
	Kız	106	2,50	1,21	
Mesleğin toplumdaki yeri ve meslek değeri	Erkek	199	2,45	1,32	,647*
	Kız	107	2,35	1,29	
Akrabalarının düşünce ve önerileri	Erkek	196	2,31	1,31	,551*
	Kız	107	2,22	1,30	

* $p>0.05$; ** $p<0.05$

Tablo-3 incelendiğinde, fen bilgisi öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenleri ile kendi yeteneğim ($t=2,789$; $p<.05$), annemin düşünce ve önerileri ($t=3,421$; $p<.05$) ve babamın düşünce ve önerileri ($t=3,749$; $p<.05$) arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Buna karşın öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenleri ile medya (TV, gazete, dergi, internet vs.) aracılığıyla edindiği bilgiler ($t=1,432$; $p>.05$), ailenin sosyoekonomik durumu ve yaşam şartları ($t=,752$; $p>.05$), üniversite giriş sınavından aldığı puan ($t=-,555$; $p>.05$), ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum ve yaşam şartları ($t=,647$; $p>.05$), arkadaşlarının düşünce ve önerileri ($t=,115$; $p>.05$), mesleğin toplumdaki yeri ve değeri ($t=,647$; $p>.05$) ve akrabalarının düşünce ve önerileri ($t=,551$; $p>.05$) arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı tespit edilmiştir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada, fen bilgisi öğretmen adaylarının mesleki tercihinde etkili olan etmenler ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde en etkili etmenin kendi yetenekleri, üniversite sınavından aldıkları puan ile medyadan edindikleri bilgiler olduğu belirlenmiştir. Yapılan benzer çalışmalarda, Hacıömeroğlu ve Şahin Taşkın (2009) öğretmenlik mesleği tercihinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin saygınlığı ve öğretmeyi sevmelerinin etkili olduğunu belirtilmiştir. Eret-Orhan ve Ok (2014) ise öğretmenlik mesleği tercihinde öğretmen adaylarının öğretmen olma isteklerinin etkili olduğunu belirtmişlerdir. Korkut Owen ve ark (2012) ise yaptıkları çalışmada, üniversite öğrencilerinin mesleki tercihlerinde kişilik özellikleri, ilgileri, üniversite giriş sınavı puanı ve iş bulma imkanlarının etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tercihinde ailenin sosyoekonomik durumu ve yaşam şartları gibi ekonomik etkenlerin beklenildiği gibi çok etkili olmadığı belirlenmiştir. Bu durum Özbek (2007) tarafından öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde ekonomik etkenlerin sanıldığı gibi çok önemli bir belirleyici olmadığı görüşünü destekler niteliktedir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmen adaylarının mesleki tercihinde öğretmenlik mesleğinin toplumdaki yeri ve değerinin beklenenden daha az etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tercihlerinde kendi yetenekleri (içsel), üniversite giriş puanı veya medyadan elde ettiği bilgi ve izlenimlerin (dışsal) etkisinin mesleğin toplumdaki yeri ve değeri (özgeci) ilişkin etkisinden daha fazla önemli olduğu söylenebilir.

Karadağ (2012) tarafından yapılan benzer bir çalışmada, öğretmen yetiştiren kurumlara yeni gelen birinci sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini kutsal, ülke ve topluma yararlı bir meslek olarak algıladığını

belirtirken aynı araştırmada son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğini toplum tarafından önemsenmeyen ve öneminin giderek azalan bir meslek olarak algılandığına yönelik görüşlere sahip olduğunu belirtmiştir. Ayrıca son sınıf öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumların birinci sınıf öğrencilerine göre daha olumsuz olduğunu belirtmiştir. Atav ve Altunoğlu (2013), öğretmenlik mesleğinin toplumdaki imajı ve mesleki tercihlerdeki önem sırasının ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de bütün ülkelerde benzer sosyolojik, ekonomik ve psikolojik faktörlerin etkisi altında olduğu belirtilmiştir. Bozdağ, Aydın ve Yıldırım (2007) ise bireylerin kendi mesleki tercihlerinde özgür olduğunu fakat gerçekçi bir mesleki tercih yapabilmeleri için ne istediklerini ve ne gibi zihinsel, fiziksel ve ekonomik imkanlara sahip olduklarını bilmesi gerektiğini kısaca kendisini iyi tanıması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu durumda öğretmen adaylarının öğretmen yetiştiren kurumlara gelmeden önce kendi yeteneklerinin farkında olması öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumlar geliştirmesi açısından oldukça önemli olduğu söylenebilir. Araştırmada, öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenler ile mesleğine yönelik tutumlar arasındaki ilişki incelendiğinde, öğretmen adaylarının kendi yeteneği, medya aracılığıyla edindiği bilgiler, anne, baba ve arkadaşlarının önerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Buna göre öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlerden kendi yeteneklerinin farkında olma durumu ve medya aracılığıyla edindiği bilgi, anne, baba ve arkadaşlarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu düşünce ve önerileri artıkça veya azaldıkça öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumlarının artabileceği veya azalabileceği söylenebilir.

Yapılan benzer çalışmalarda, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar ile öğretmenlik mesleğini tercih etme nedeni (Polat, 2013), tercih etme sırası (Üstüner, Demirtaş ve Cömert, 2009) ve mesleğe yönelik gelecek beklentisi (Buldur ve Bursal, 2015) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkinin olduğu belirtilmektedir. Yine Bowlby (1982)'nin bağımlılık teorisine göre bireyler mesleki tercihlerde karar verirken ailesinden etkilendiğini bu sebeple ailenin göz ardı edilmemesi gereken bir etmen olduğunu belirtmiştir. Bu durum yaptığımız çalışma ile benzerlik göstermektedir. Bununla birlikte yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile üniversiteye giriş puanı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Buna göre öğretmen adaylarının üniversite giriş puanı artıkça öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumların azaldığı veya üniversite giriş puanı azaldıkça öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumların arttığı söylenebilir. Bu durum öğrencilerin üniversite giriş puanı artıkça başka meslekleri tercih etme isteğinden kaynaklanabilir. Ayrıca yapılan çalışmada, öğretmen adaylarının kendi yetenekleri, üniversite giriş puanı ve medyadan elde ettikleri bilgi ve izlenimlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların anlamlı yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki tercihlerinde etkili olan etmenlerin cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı farklılık olup olmadığı incelendiğinde, araştırma sonucunda öğretmen adaylarının kendi yetenekleri, anne ve babanın düşünce ve önerileri ile cinsiyet değişkenleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'de yapılan benzer çalışmalarda, Korkut Owen ve ark. (2012) üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenleri ile üniversite giriş puanı, alanın cinsiyete uygunluğu, anne ve baba yönlendirmesi gibi bazı etmenler arasında anlamlı farklılıkların olduğunu belirtmiştir. Anıl ve Anıl (2014) ise öğretmen adaylarının cinsiyeti ile öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu belirtmişlerdir. Buna karşın Buldur ve Bursal (2015) ise yaptığı çalışmada, cinsiyetin öğretmenlik mesleği tercihinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığını belirtmişlerdir. Yine Şahin (2011) tarafından yapılan çalışmada, üstün yetenekli öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tercih etmede cinsiyetin anlamlı bir farklılık göstermediğini belirtmiştir.

Sonuç olarak; mesleki tercih öğretmen adaylarının hayatlarında verdikleri en önemli kararlardan biridir. Bu durumda öğretmen adaylarının kendi yeteneklerinin farkında olması ve öğretmenlik mesleğinin ekonomik, sosyal ve psikolojik özelliklerini iyi bilmesi gerekmektedir. Şayet bunlar arasında anlamlı bir ilişki veya bağ kurması durumunda mesleki anlamda doğru karar vermiş olur. Bununla birlikte öğretmenlik mesleği tercihinde anne ve babanın düşüncelerinin etkili olduğu gözardı edilmemesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Açıslı, S. ve Kolomuç, A. (2012). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 266-271.
- Anılan, B. ve Anılan, H. (2014). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Bilgisi Öğretmenliğini Seçme Nedenleri ve Gelecek Beklentisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*.3(3), 51-64.
- Atav, E. Ve Altunoğlu, B. D. (2013). Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28-2), 283-297.
- Atlı, A. (2016). Lise Öğrencilerinin Meslek Tercihlerinin Yetenek, İlgi ve Mesleki Değerlerine Göre İncelenmesi. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim fakültesi Dergisi*, 17(1), 555-573.
- Ayık, A. ve Ataş, Ö. (2013). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öğretme Motivasyonları Arasındaki İlişki. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi (EBAD)*, 4 (1), 25-43.
- Bowlby, J. (1982). *Attachment And Loss: Vol. 1. Attachment*. New York: Basic Books
- Boz, Y. ve Boz, N. (2008). Kimya ve Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmen Olma Nedenleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 137-144.
- Bozdoğan, A. E., Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8(2), 83-97.
- Buldur, S. ve Bursal, M. (2015). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Meslek Tercih Nedenlerinin Etki Düzeyleri ve Mesleki Geleceklerine Yönelik Beklentileri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (NEF-EFMED)*, 9(1), 81-107.
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.
- Bursal, M. ve Buldur, S. (2016). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Meslek Tercih Nedenleri ve Geleceklerine Yönelik Beklentileri: Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 351-376.
- Büten, N.T. ve Özyayın, T.E. (2013). Adaylıktan Göreve Öğretmen Özyeterliliği ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlardaki Değişimler. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 109-125.
- Çermik, H., Doğan, B. ve Şahin, A. (2010). Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Sebepleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 201-212.
- Demirel, Ö. (2003). Eğitim Sözlüğü Ankara: Pegem Yayınları
- Demirtaş, D., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-111.
- Doğan, T. ve Çoban, A. E. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34 (153), 157-168.
- Eret-Orhan., E. ve Ok, A. (2014). Öğretmenlik Programlarını Kimler Tercih Ediyor? Adayların Giriş Özellikleri ve Öğretmenliğe Yönelik Tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(4), 75-92.
- Hacıömeroğlu, G. ve Şahin, Taşkın, Ş.Ç. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Sebepleri, *I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, Çanakkale, Türkiye ss.250.
- Karadağ, R. (2012). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları ve Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 7 (2), 44-66.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınevi
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Günümüzde İnsan ve İnsanlar: Sosyal Psikolojije Giriş* (12. Basım). İstanbul. Evrim Yayınevi.
- Kılcan, B., Keçe, M., Çepni, O. ve Kılınc, A.Ç. (2014). Prospective Teachers' Reasons For Choosing Teaching as A Profession. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 69-80.
- Kıran, B., ve Taşkiran, E. G. (2015). Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 1. Sınıf Öğrencilerinin Meslek Tercihine Etki Eden Faktörler. *Marmara Pharmaceutical of Journal* (19),159-167,
- Kıyak, S. (2006). Genel Lise Öğrencilerinin Meslek Seçimi Yaparken Temel Aldığı Kriterler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Korkut-Owen, F., Kepir, D.D., Özdemir, S., Ulaş, Ö. ve Yılmaz, O. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Bölüm Seçme Nedenleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (3), 135-151.
- Köroğlu, Ö. (2014). Meslek Seçimi İle Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: Turizm Rehberliği Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(2), 137-157.
- Kuzgun, Y. (2003). *Meslek Rehberliği Ve Danışmalığına Giriş*. Ankara: Nobel Yayın. S. 6.
- Pehlivan, Z. (2010). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Fiziksel Benlik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Analizi. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 126-141.
- Polat, S. (2014). Bir mMesleğe/İşe Sahip Olan Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelme Nedenleri. *Journal of Human Sciences*, 11(1), 128-144.

- Övet, O. (2006). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özbek, R. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Tercih Etmelerinde Kişisel, Ekonomik Ve Sosyal Faktörlerin Etkililik Derecesine İlişkin Algıları, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 145-159.
- Özbek, R., Kahyaoğlu, M. ve Özgen, N. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 221-232.
- Özsoy, G., Özsoy, S., Özkara, Y. ve Memiş, A.D. (2010). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörler. *İlköğretim Online Dergisi*, 9(3), 910-921.
- Şahin, İ. (2011). Öğretmen Adaylarının Öğretmen İstihdamı ve Mesleki Geleceklerine İlişkin Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(3), 1167-1184.
- Sara, P. ve Kocabaş, A. (2012). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliğini Tercih Nedenleri ve Aldıkları Eğitimle İlgili Görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education And Guidance & Counseling*, 1(2), 8-17.
- Sezek, F., Zorlu, Y. ve Zorlu, F. (2015). İlköğretim Bölümü Öğrencilerinin İlgi Alanlarının Tespiti ve Bu İlgileri Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(1).
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Üstüner, M., Demirtaş, H. ve Cömert, M. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Örneği). *Eğitim ve Bilim*. 34, 151, 140-155.
- TDK (2016). Türk Dil Kurumu, <http://www.tdk.gov.tr> (Erişim Tarihi: 20.05.2016).
- Tuzcuoğlu, S. (1994). Meslek Seçimi ve Önemi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 6, 265-280.
- Yanikkerem E, Altıparmak S, ve Karadeniz G. (2004).Gençlerin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler ve Benlik Saygıları: Manisa Sağlık Yüksekokulu Örneği. *Hemşirelik Forumu Dergisi*. 7(2): 60-67.
- Yeşilyaprak, B. (1995). Mesleki gelişim kuramları üzerine bir eleştirel değerlendirme. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(6), 43-49.
- Yılmaz, N. ve Doğan, N. (2015). İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının Meslek Tercihlerini Etkileyen Faktörler: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 405-421.
- Vurucu, F. (2010). *Meslek Lisesi Öğrencilerinin Meslek Seçimi Yeterliliği ve Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Citation Information

Kahyaoğlu, M. & Kırıktas, H. (2017). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tercihlerini Etkileyen Etmenler İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 818-826.